Lietas Nr.C29434719
Lietas arhīva Nr.CA-0228-21/14
ECLI:LV:RAT:2021:0205.C29434719.10.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021.gada 5.februārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:
tiesnese referente Gunta Ozoliņa,
tiesnese Lidija Pliča
tiesnesis Normunds Riņķis,

izskatīja rakstveida procesā vienkāršotās procedūras lietu SIA "LLS" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 27.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2019.gada 6.augustā SIA "LLS" cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā vienkāršotās procedūras lietā prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu un, pamatojoties uz Civillikuma 1., 1587., 1720., 1756.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1760., 1793., 1798., 1801., 1804., 1943., 1945.pantu un 1946.panta pirmo daļu, lūgusi tiesai: piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai parādu 383,74 EUR, kas sastāv no galvenā parāda summas 265,82 EUR, izdevumiem saistībā ar paziņojuma par kavējuma sagatavošanu un izsniegšanu 7,00 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem brīdinājuma kārtībā 10,88 EUR, likumiskajiem procentiem 100,04 EUR; piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai samaksāto valsts nodevu 70,00 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 EUR; noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no pamatparāda summas.

Prasība pamatota ar šādiem argumentiem.

[1.1] 2018.gada 30.novembrī starp AS "MiniCredit" kā cedentu un SIA "LLS" kā cesionāru noslēgts cesijas līgums Nr.LLS/MC/1811-01, ar kuru prasītāja ieguvusi prasījuma tiesības uz atbildētāja saistībām ar visām blakus tiesībām un nākotnes prasījumiem.

2013.gada 2.septembrī starp cedentu kā aizdevēju un atbildētāju noslēgts aizdevuma līgums Nr.2500105777. Atbildētājs iesniedzis pieteikumu aizdevuma saņemšanai, bet aizdevējs apstiprināja un piešķīra atbildētājam aizdevumu 250,00 LVL jeb 355,72 EUR, atbilstoši līguma noteikumiem, kas ir ietverti Eiropas patēriņu kredīta standartinformācijā, aizdevuma atmaksas termiņš noteikts līdz 2013.gada 2.oktobrim.

Atbildētājs ar savām turpmākajam darbībām maksājumu veikšanai apliecina saistības pastāvēšanu.

Atbildētājam elektroniski nosūtīti vairāki atgādinājumi un rēķini par kavētiem maksājumiem uz līgumā norādīto e-pasta adresi, kā arī pa pastu.

2013.gada 4.novembrī noslēgta vienošanās Nr.V-10/191-0329 ar biedrību "Latvijas Nebanku Kreditētāju asociācija".

Laikā no 2013.gada oktobra līdz 2017.gada jūnijam, kad atbildētājs veica pēdējo maksājumu, aizdevējam novirzīti 251,50 EUR. Pamatojoties uz ilgstošu grafika neievērošanu un maksājumu neveikšanu, 2017.gada 25.septembrī vienošanās ar atbildētāju anulēta un kopējā atlikusī pamatparāda summa bija 235,89 EUR.

2018.gada 10.decembrī aizdevējs iesniedzis tiesā pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājumā kārtībā, pieteikumā norādot saistības pamatojumu – 2013.gada 2.septembra aizdevuma līgums Nr.2500105777 un saistības izpildes termiņu – 2013.gada 2.oktobris.

2018.gada 14.decembrī tiesa nosūtījusi parādniekam brīdinājumu par maksājuma saistību piespiedu izpildīšanu. Tiesa saņēmusi pasta pakalpojuma sniedzēja paziņojumu, ka 2017.gada 17.decembrī brīdinājums izsniegts parādniekam. 2018.gada 27.decembrī tiesa saņēmusi atbildētāja atbildi uz brīdinājumu, kurā atbildētājs saistību neatzīst. 2019.gada 18.martā tiesa izbeidza tiesvedību lietā Nr.3-12/00677-19.

2019.gada 27.jūnijā prasītāja nosūtījusi atbildētājam paziņojumu Nr.58844/125759 par parādu un informēja, ka no līguma izrietošās prasījuma tiesības ir nodotas (cedētas) prasītājai un aicināja atbildētāju labprātīgi veikt parāda samaksu līdz 2019.gada 12.jūlijam. Atbildētājs 2019.gada 4.jūlijā nosūtījis prasītājai iebildumus par aprēķināto parāda summu.

[2] 2019.gada 30.septembrī atbildētājs Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā iesniedzis paskaidrojumus, norādot, ka prasību neatzīst un lūdz to noraidīt.

[3] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 27.marta spriedumu nospriests apmierināt prasību daļēji; piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai galveno parādu 235,89 EUR, likumiskos nokavējuma procentus 23,59 EUR par laiku no 2017.gada 11.oktobra līdz 2019.gada 27.jūnijam, parāda atgūšanas izdevumus 7,00 EUR un tiesas izdevumus 78,13 EUR, kopā piedzīt 344,61 EUR; noraidīt prasību daļā par izsniegtā aizdevuma piedziņu 29,93 EUR un likumisko procentu piedziņu 76,45 EUR par laiku no 2013.gada 2.oktobra līdz 2019.gada 27.jūnijam; noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus – seši procenti gadā no nesamaksātās galvenā parāda summas, ievērojot to, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Spriedums pamatots ar šādiem motīviem.

[3.1] Tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 194.panta pirmās daļas 3.punktu un 193.pantu, nodibināja šādus apstākļus.

2018.gada 30.novembrī starp AS "MiniCredit" kā cedentu un SIA "LLS" kā cesionāru noslēgtais cesijas līgums Nr.LLS/MC/1811-01 apstiprina, ka prasītāja ieguva prasījuma tiesības uz atbildētāja saistībām ar visām blakus tiesībām un nākotnes prasījumiem (Civillikuma 1793. un 1801.pants). Par cesiju ir paziņots atbildētājam (lietas 52.-55.lapa).

[3.2] Atbildētājs uzskata, ka pušu starpā nav noslēgts aizdevuma līgums un viņam nav pienākuma atmaksāt vairāk nekā viņš ir saņēmis, kā arī prasījuma tiesībai par saistību izpildi ir iestājies noilgums.

Tādēļ tiesai jānoskaidro, vai starp pusēm pastāv aizdevuma tiesiskā attiecība un vai no tās izrietošā saistība atbildētājam ir jāpilda un kādā apmērā.

Lietā ir iesniegts 2013.gada 2.septembrī starp cedentu kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju noslēgtais aizdevuma līgums Nr.2500105777, ar kuru atbilstoši līguma noteikumiem aizdevējs piešķīra atbildētājam īstermiņa aizdevumu 250,00 LVL jeb 355,72 EUR, ar atmaksas termiņu 2013.gada 2.oktobrī (lietas 22.-39.lapa).

Pats atbildētājs apstiprina, ka ir saņēmis no AS "MiniCredit" aizdevuma summu 250,00 LVL jeb 355,72 EUR un tā bija jāatmaksā 2013.gada 2.oktobrī, bet to nav varējis atmaksāt. Minētās summas izsniegšanu atbildētājam apliecina arī AS "MiniCredit" maksājuma uzdevums par pārskaitījuma veikšanu atbildētājam 2013.gada 2.septembrī (lietas 46.lapa). Tāpat atbildētājs apstiprina un lietas materiālos ir redzams, ka 2013.gada 4.novembrī atbildētājs noslēdza vienošanos Nr.V-10/191-0329 ar biedrību "Latvijas Nebanku Kreditētāju asociācija" (pēc nosaukuma maiņas "Latvijas Alternatīvo finanšu pakalpojumu asociācija") par parāda pakāpenisku atmaksu (lietas 40.-40.lapa), iekļaujot tajā atbildētāja saistības 342,54 LVL jeb 487,39 EUR pret AS "MiniCredit".

Tiesa atzinusi par nepamatotu atbildētāja uzskatu, ka biedrība "Latvijas Nebanku Kreditētāju asociācija" likvidēta 2016.gada 13.janvārī un izveidota Latvijas Alternatīvo finanšu pakalpojumu asociācija un tādēļ AS "MiniCredit" nav saņēmis patieso informāciju par aizdevuma atmaksu.

Izvērtējot apstākļus, tiesa secināja, ka biedrība nav likvidēta, bet tikai mainījusi savu nosaukumu, līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka AS "MiniCredit" tādēļ nav varējis saņemt visu informāciju par atbildētāja veiktajiem maksājumiem.

Tiesa secināja, ka AS "MiniCredit" ir komersants, kas savas komercdarbības ietvaros peļņas gūšanas nolūkā izsniedz aizņēmējiem aizdevumus. Tādēļ AS "MiniCredit" ar aizņēmējiem noslēgtie līgumi ir komercdarījumi, uz kuriem attiecas Komerclikuma regulējums, tajā skaitā noteikumi par to, ka komercdarījumi ir atlīdzības darījumi (Komerclikuma 1.panta otrā daļa) un no tiem izrietoši prasījumi noilgst trīs gadu laikā (Komerclikuma 406.pants).

Izvērtējot prasītājas iesniegto pierādījumu – Eiropas patēriņa kredīta standartinformācija Nr.2500105777, tiesa atzina, ka AS "MiniCredit", izsniedzot atbildētājam aizdevumu 250,00 LVL jeb 355,72 EUR ir ievērojis šajā laikā spēkā esošo Ministru kabineta 2010.gada 28.decembra noteikumu Nr.1219 "Noteikumi par patērētāja kreditēšanu" 20.punktu.

Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijas veidlapā, kas iesniegta lietā, tiesa konstatēja, ka aizdevuma līgums tiek nosūtīts atbildētājam uz e-pasta adresi, kas ir norādīta aizņēmēja reģistrācijā (lietas 24.lapa). Saskaņā ar likumu un līgumu (lietas 25.lapa), ja atbildētājs kā patērētājs nav apmierināts ar distances līguma noslēgšanas gadījumā sasniegto rezultātu – saņemto naudas summu un tās atdošanas noteikumiem, atbildētājam bija tiesības izmantot atteikuma tiesību 14 dienu laikā pēc līguma noslēgšanas. Savukārt, ja atbildētājs šajā atteikuma tiesību termiņā šo tiesību neizmanto, tad iestājās līgumā paredzētās sekas – naudas atmaksa jāveic saskaņā ar līgumu.

Ņemot vērā minēto un Civillikuma 1934. un 1935.pantu, tiesa atzina par pierādītu, ka starp AS "MiniCredit" un atbildētāju ir noslēgts aizdevuma līgums, kas saskaņā ar Civillikuma 1587. un 1589.pantu uzliek atbildētājam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod pusēm tiesību atkāpties no līguma, ja vien tāda tiesība ir noteikti pielīgta.

Tādējādi tiesa atzina, ka 250,00 LVL jeb 355,72 EUR atbildētājs no AS "MiniCredit" ir saņēmis kā aizdevumu un tā ir jāatmaksā pakāpeniski saskaņā ar 2013.gada 4.novembra vienošanās noteikumiem, tas ir, 487,39 EUR apmērā līdz 2016.gada 15.martam.

[3.2.1] Tiesa atzina par nepamatotu atbildētāja aizbildināšanos, ka viņš nav zinājis par līguma noteikumiem, AS "MiniCredit" tos viņam nekad nav izsniegusi un tādēļ viņam līgums nav jāpilda.

Juridiskajā literatūrā ir atzīts, ka līgumslēdzēju domstarpību iemesls parasti ir pretēji vērstas intereses, tādējādi ir tikai pašsaprotama katra līdzēja vēlme iztulkot līguma noteikumus tā, lai tie pēc iespējas apmierinātu viņa intereses. Tomēr gadījumos, kad līdzēji strīdu pašu spēkiem atrisināt nevar un strīds nonāk tiesā, tieši tiesneša (tiesas) uzdevums ir neatkarīgi un objektīvi noskaidrot līdzēju tiesisko attiecību saturu, lai tam varētu piemērot materiālo tiesību normas un strīdu atrisināt (E.Danovskis Līgumu iztulkošana, Jurista Vārds, 2007.gada 21.augusts, Nr.34(487)).

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārīgo noteikumu 3.2.punktu atbildētājs iesniedza aizdevuma pieteikumu, samaksājot aizņēmēja reģistrācijas komisijas maksu 0,01 LVL, kā tas ir redzams konta pārskatā (lietas 128.-129.lapa). No minētā tiesa konstatēja, ka aizņēmējs vēlas saņemt aizdevumu saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem, kā arī to, ka aizņēmējs ir pilnīgi iepazinies ar aizdevuma līguma vispārīgajiem noteikumiem, piekrīt tiem un atzīst tos sev par saistošiem. Tāpat tiesa konstatēja, ka atbildētājs ar savām turpmākajam darbībām, noslēdzot 2013.gada 4.novembra vienošanos un veicot maksājumus, apliecinājis, ka saprot no aizdevuma līguma izrietošo pienākumu – atmaksāt aizdevumu.

[3.2.2] Prasītāja norāda, ka laikā no 2013.gada oktobra līdz 2017.gada jūnijam, kad atbildētājs veica pēdējo maksājumu, atbilstoši 2013.gada 4.novembra vienošanās noteikumiem AS "MiniCredit" tika novirzīti 251,50 EUR. 2017.gada 25.septembrī, pamatojoties uz ilgstošu grafika neievērošanu un maksājumu neveikšanu, vienošanās ar atbildētāju tika anulēta (lietas 59.lapa) un kopējā atlikusī pamatparāda summa ir 235,89 EUR, kā tas ir redzams parāda aprēķinā (lietas 51. un 57., 130.lapa). Vienošanās maksājumu kavējumus tiesas sēdē apstiprināja arī pats atbildētājs. Savukārt no maksājumiem kreditoriem, par ko pierādījumus atbildētājs iesniedza tiesai (lietas 78.-115.lapa) neizriet, ka atbildētājs būtu norēķinājies ar kreditoriem lielākā apmērā, nekā to norāda prasītāja.

Tiesa konstatēja, ka tiesas sēdē atbildētājs nevarēja paskaidrot, kuri no viņa maksājumiem nav ieskaitīti saistību dzēšanai pret AS "MiniCredit".

Ņemot vērā minēto un Civillikuma 1943. un 1946.pantu, tiesa atzina par pierādītu, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenams galvenais parāds – saskaņā ar 2013.gada 2.septembra aizdevuma līgumu Nr.2500105777 un 2013.gada 4.novembra vienošanos par aizdevuma atmaksu izsniegtais un neatmaksātais aizdevums 235,89 EUR.

Vienlaikus prasītāja prasības pieteikumā lūdz piedzīt no atbildētāja izsniegtā uz neatmaksātā aizdevuma summu 265,82 EUR. Tiesa atzina, ka summas, kas pārsniedz 235,89 EUR, piedziņa ir nepamatota, jo neatbilst lietā iesniegtajiem pierādījumiem, tādēļ prasība daļā par izsniegtā aizdevuma piedziņu 29,93 EUR ir noraidāma.

[3.2.3] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 104,04 EUR par laiku no 2013.gada 2.oktobra līdz 2019.gada 27.jūnijam.

Šo procentu piedziņu prasītāja pamato ar līguma vispārīgo noteikumu 10.2.punktu, tas ir, līguma saistību pārkāpuma gadījumā atbildētājs maksā aizdevējam līgumsodu 1 procenta apmēra no kavētās maksājuma summas par katru kavējuma dienu. Pārbaudot aizdevuma līgumu, tiesa secina, ka puses ir vienojušās par līgumsoda samaksu prasītājas norādītajā apmērā (lietas 36.lapa).

Savukārt 2013.gada 4.novembra vienošanās 2.10.punktā ir pielīgts, ka pēc paziņojuma nosūtīšanas katram no atbildētāja kreditoriem ir tiesības uzsākt individuālu piedziņas procedūru atbilstoši atsevišķi ar atbildētāju noslēgtajiem aizdevuma (kredīta) līgumiem. Ņemot vērā, ka atbildētājs neveica maksājumus saskaņā ar vienošanos, vienošanās izbeigšanas gadījumā, tiek atjaunota situācija, kāda pastāvēja pirms vienošanās noslēgšanas.

Tiesa nepiekrita līgumsoda aprēķinam no 2013.gada 2.oktobra, bet uzskatīja, ka kavējuma sankcijas ir pamats piemērot pēc 2013.gada 4.novembra vienošanās izbeigšanas, tas ir, kopš 2017.gada 11.oktobra un tās nevar pārsniegt 10 procentus no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra, kā to paredz Civillikuma 1717.pants.

Ņemot vērā minēto un Civillikuma 1756.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1765.panta pirmo daļu, tiesa atzina, ka prasītāja nav aprēķinājusi likumiskos nokavējuma procentus, bet gan līgumsodu un tas ir piedzenams 23,59 EUR apmērā par laiku no 2017.gada 11.oktobra līdz 2019.gada 27.jūnijam. Tādēļ tiesa atzina, ka summas, kas pārsniedz 23,59 EUR, piedziņa ir nepamatota un prasība daļā par likumisko procentu piedziņu 76,45 EUR par laiku

no 2013.gada 2.oktobra līdz 2019.gada 27.jūnijam ir noraidāma.

[3.2.4] Atbildētājs kavēja saistību izpildi un par to atbildētājam vairākkārt ir nosūtīti atgādinājumi un brīdinājumi (lietas 52., 60., 67.-70.lapa).

Ņemot vērā Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.pantu un Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punktu, tiesa atzina, ka no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami parāda atgūšanas izdevumi 7,00 EUR.

[3.3] Tiesa par nepamatotiem atzina arī pārējos atbildētāja paskaidrojumā ietvertos iebildumus un vērtē tos kā subjektīvu atbildētāja viedokli, kas neatbilst likuma normām.

Atbildētājs uzskata, ka prasība nav pamatota, jo saskaņā ar Komerclikuma 406.pantu, tai ir iestājies noilgums.

Juridiskajā literatūrā atzīts, ka noilguma galvenais mērķis ir juridiskās aizsardzības piešķiršana prezumējamai parādnieka paļāvībai par to, ka ļoti senas saistības vairs nebūs jāizpilda, kā arī vairs nebūs jāsaglabā pierādījumi jebkādām citām ierunām pret šādām saistībām (Grīvnieks E. Civiltiesiskais noilgums. Jurista Vārds, 13.09.2016., Nr.37(940), 27.-31.lpp.).

Tiesa, pamatojoties uz Komerclikuma 406.pantu, norādīja, ka speciālajai tiesību normai dodama priekšroka attiecībā uz trīs gadu noilguma termiņu, bet jautājumā par noilguma termiņa noteikšanu piemērojamas vispārējās normas atbilstoši Civillikuma regulējumam.

Ņemot vērā, ka no pušu starpā nodibinātās aizdevuma tiesiskās attiecības izriet terminēts prasījums, tad saskaņā ar Civillikuma 1896.pantu noilguma sākums rēķināms no samaksai noliktā termiņa iestāšanās. Kreditora darbības, kas pauž vēlēšanos īstenot savas tiesības, pārtrauc noilgumu. No 2013.gada 2.septembra aizdevuma līguma izrietošo prasījumu puses pārjauno ar 2013.gada 4.novembra vienošanos, kura saistību nepildīšanas dēļ tiek izbeigta 2017.gada 26.septembrī, tas ir, nākamajā dienā pēc paziņojuma nosūtīšanas (vienošanās 2.9.punkts). Savukārt vienošanās maksājumu grafiks paredz, ka 487,39 EUR jāatmaksā pakāpeniski līdz 2016.gada 15.martam. Tiesa secināja, ka, neraugoties uz minēto vienošanās termiņu, puses saistību izpildei nolikušas citu termiņu un tas ir izbeidzies 2017.gada 26.septembrī, jo arī pēc 2016.gada 15.marta atbildētājs turpināja veikt maksājumus.

Tādējādi saistību tiesība uz noilguma pamata izbeidzas pēc trim gadiem – 2020.gada 25.septembrī. Pat ja būtu pamats saistību izbeigšanās termiņu aprēķināt agrāk, lietā ir pietiekami daudz pierādījumu par tā pārtraukumu. Turklāt 2018.gada 10.decembrī aizdevējs iesniedza tiesā pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājumā kārtībā un 2019.gada 18.martā tiesa izbeidza tiesvedību lietā Nr.3-12/00677-19, jo atbildētājs saistību neatzina.

Tiesa, pamatojoties uz Civillikuma 1902.pantu, atzina atbildētāja atsaukšanos uz noilgumu kā saistības izbeigšanas pamatu, par nepamatotu.

[3.4] Tāpat tiesa atzina, ka nepamatoti atbildētājs uzskata, ka ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodaļas 2019.gada 18.marta lēmumu Nr.3-12/00677-19 pieteikumā par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā tiesvedība lietā izbeigta, tādēļ jāuzskata, ka prasība nav pamatota.

Izskatot pieteikumu par saistību piespiedu izkatīšanu brīdinājuma kārtībā, tiesa nevērtēja prasību pēc būtības, tādēļ šāds atbildētāja secinājums ir nepareizs. Tiesvedība lietā tika izbeigta, jo atbildētājs prasību neatzina, kas attiecīgi ir šķērslis saistību piespiedu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā. Šādā gadījumā ir jāceļ prasība tiesā prasības tiesvedības kārtībā, ko prasītāja arī ir izdarījusi. 2019.gada 18.marta lēmums lietā Nr.3-12/00677-19 par tiesvedības izbeigšanu nevar ietekmēt tiesas secinājumus šajā civillietā.

[3.5] Atbildētājs uzskata, ka prasītāja izrāda necieņu pret tiesu, iesniedzot prasījumu, kura tekstā ir rupjas pareizrakstības, pārrakstīšanās kļūdas un atsauces uz normatīviem aktiem, kas neattiecas uz lietu. Atbildētājs secina, ka prasība sagatavota formāli, bez iedziļināšanās lietas būtībā, tādēļ prasībā norādītā informācija ir vērtējama kā nekorekta, sagrozīta un maldinoša.

Aizdevuma līguma 3.1.punktā ir norādīts atbildētāja un aizņēmēja (sieviešu dzimtas persona), kas atbildētāja skatījumā ir rupja pārrakstīšanās kļūda.

Tiesa norādīja, ka šāds atbildētāja uzskats neietekmē prasības pamatu un līdz ar to strīda rezultātu, bet ir tikai viņa personisks, subjektīvs viedoklis. Likuma prasību izpildīšana civilprocesā ir obligāta pusēm un tiesai, tādēļ neviens nevar aizbildināties ar likuma nezināšanu. Saskaņā ar principu *jura novit curia* (tiesa zina tiesības), neraugoties uz pušu paskaidrojumiem, tiesai ir jāpiemēro pareizās tiesību normas un tiesa var pamatot spriedumu ar citu tiesību normu, nekā puses ir norādījušas. Tiesa izspriež civillietas atbilstoši likumiem to plašākā izpratnē, kā to paredz Civilprocesa likuma 5.pants. Ja prasības pieteikumā norādītos faktiskos apstākļus prasītājs ir sasaistījis ar pietiekamu materiāltiesisku regulējumu, kā tas ir šajā gadījumā, lietā nav nozīmes pārējām pušu nepareizi norādītajām tiesību normām.

Turklāt arī paša atbildētāja paskaidrojumā vērojamas pareizrakstības, pārrakstīšanās un stila kļūdas, kā arī atsauces uz normatīviem aktiem, kas neattiecas uz lietu. Piemēram, nepamatotas ir atbildētāja atsauces uz Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{13} panta otro un trešo daļu, Civillikuma 914. un 459.pantu, Krimināllikuma 132.^{1} pants, apgalvojot, ka prasītāja piemēroja draudus un viltu, izmantojot personas iespējamo nezināšanu par spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, un pieprasa maksājumu bez parāda esības pamatojošo dokumentu uzrādīšanas.

[3.6] Tiesas ieskatā atbildētāja norādītais apstāklis, ka atbildētājam piedāvāts tipveida distances līgums un viņam nebija iespēju ietekmēt attiecīgā līguma saturu, kā arī līguma noteikumi netika apspriesti, pats par sevi nenozīmē, ka atbildētājs kā aizņēmējs ir nostādīts neizdevīgā stāvoklī un darījums nav spēkā.

Līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Lai kādu līguma noteikumu atzītu par netaisnīgu, ir jākonstatē kāds no Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta trešajā daļā norādītajiem gadījumiem.

Izskatot lietu, tiesa šādus gadījumus nekonstatēja un arī pats atbildētājs savā paskaidrojumā par šiem apstākļiem ir visai nekonkrēts. Tas, ka atbildētājs nevēlas pildīt uzņemto saistību – laikā atmaksāt aizņēmumu un maksāt atlīdzību par naudas līdzekļu piešķīrumu, nedod tiesības atbildētājam nepildīt saistības. Ja atbildētājs nebija apmierināts ar pakalpojumu, tad varēja izmantot pielīgtās atteikuma tiesības (lietas 24.lapa) un 14 dienu laikā atkāpties no līguma, bet atbildētājs to nav darījis.

[3.7] Tiesa atzina, ka nepamatots ir atbildētāja uzskats, ka atbilstoši Civillikuma 1415.pantam darījums nav spēkā. AS "MiniCredit", izsniedzot aizdevumu, nav rīkojies kā rūpīgs saimnieks un nav ievērojis labus tikumus, kā arī nav pārbaudījis aizņēmēja maksātspēju. Normatīvie akti kreditēšanas līgumiem, kuri paredz, ka patērētājam kredīts jāatmaksā laikposmā, kas nepārsniedz trīs mēnešus, un ar kuriem saskaņā par kredīta izmantošanu tiek prasīti nenozīmīgi papildu maksājumi saistībā ar kredīta kopējo summu un kreditēšanas līguma darbības termiņu, neuzliek pienākumu pārbaudīt aizņēmēja maksātspēju.

[3.8] Tiesa atzina, ka atbildētājs aplami uzskata, ka prasītājas vēlme par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus sešus procentus gadā, ir tiešs augļošanas piemērs, jo atbildētāja ieskatā prasītājai nav radīti zaudējumi.

Civilprocesa likums, kura normas tiesai ir jāievēro, izskatot lietu, satur regulējumu sprieduma saturam par naudas summas piedziņu. Tā 195.pants, cita starpā paredz, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa sprieduma rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tādējādi šāds prasītājas lūgums nekādā ziņā nav vērtējams kā tiešs augļošanas piemērs, bet gan kā likumam atbilstoša darbība.

[3.9] Tiesa atzina, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 70,00 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi to faktiskajā apmērā 2,69 EUR un ar brīdinājuma izskatīšanu saistītie izdevumi 5,44 EUR, kopā 78,13 EUR.

[4] Par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 27.marta spriedumu 2020.gada 13.maijā (ar vēlākiem papildinājumiem) apelācijas sūdzību iesniedzis atbildētājs, pārsūdzot to daļā, ar kuru apmierināta prasība.

Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[4.1] Lietā iesniegtajā prasības pieteikuma noradīta pamatparāda summa 265,82 EUR, savukārt papildus iesniegtajā parāda aprēķinā norādīts beigu atlikums 235,89 EUR, līdz ar to prasītāja jau sākotnēji ir maldinājusi atbildētāju un tiesu par faktisko pamatparāda summu.

[4.2] Prasītāja nav iesniegusi tiesai dokumentus/maksājuma uzdevumus (kopijas) par no "Latvijas Nebanku Kreditētāju asociācijas" saskaņā ar noslēgto vienošanos Nr.V-10/191-0329 (vienošanās) saņemtajiem naudas pārskaitījumiem un aprēķinu par summām, kas norādītu/pamatotu pamatparāda dzēšanas summu un ieturētos procentus. Tātad apliecinājumu/aprēķinu, kur redzams kāda summa novirzīta procentu par kredīta lietošanu dzēšanai un kāda summa novirzīta pamatsummas samaksai.

[4.3] Atbildētājs iesniedzis pierādījumus, kas apliecina, ka savas saistības pildījis un parādu maksājis no 2013.gada 15.decembra līdz 2017.gada 6.jūnijam, sākotnēji grafikā norādīto summu, vēlāk mazāku summu, un maksājumus veicis pēc 2016.marta, tas ir, vēl 15 mēnešus. Savukārt prasītāja nav iesniegusi detalizētu pamatparāda apmēru pamatojošu dokumentu kopijas jeb pamatojumu, kas apstiprina, ka saistībā ar vienošanos AS "MiniCredit" tika novirzīti 251,50 EUR.

[4.4] Prasītājai jānodrošina distances/aizdevuma līguma/dokumenta juridiskā spēka esību visā glabāšanas periodā/laikā.

[4.5] 2020.gada 29.aprīlī atbildētājs saņēmis e-pasta vēstuli un īsziņu tālrunī no prasītājas, kur norādīts izpildīt saistības labprātīgi līdz 2020.gada 2.maijam, ja maksājums netiks veikts, lieta 2020.gada 3.maijā tiks nodota zvērinātam tiesu izpildītājam.

Atbildētājs uzskata, ka prasītāja realizē negodīgu komercpraksi, nesagaidot sprieduma spēkā stāšanos pieprasa veikt maksājumu, kā arī piemēro viltu un maldināšanu, izmantojot atbildētāja iespējamo nezināšanu par spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs lūdz apelācijas instances tiesu atkāroti vērtēt prasītājas pieprasītās pamatparāda summas pamatojumu un apmēru, līdz ar to arī procentu aprēķinu un distances/aizdevuma līguma atbilstību Civillikuma 1587.pantam un Dokumentu juridiskā spēka likuma nosacījumiem.

[5] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesnese s 2020.gada 6.augusta lēmumu ierosināta apelācijas tiesvedību un lietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā 2021.gada 3.februārī.

[6] 2021.gada 20.janvārī prasītāja iesniegusi paskaidrojumus uz atbildētāja apelācijas sūdzību, norādot, ka starp pusēm nav strīda, ka noslēgtais aizdevuma līgums ir distances līgums, kas paredz, ka puses/kontrahenti, slēdzot līgumu neatrodas vienā telpā, bet atrodas attālināti. Tādēļ, lai noslēgtais līgums būtu spēkā nav nepieciešami pušu paraksti uz noslēgto aizdevuma līgumu, savukārt aizņēmējs apliecina, ka iepazinies ar aizdevuma līguma noteikumiem un atzīst tos par saistošiem, veicot identifikācijas maksājumu 0,01 LVL apmērā. Tādējādi var secināt, ka noslēgtais aizdevuma līgums nav pretrunā Dokumenta juridiska spēka likumam.

Ņemot vērā minēto, prasītāja lūdz apelācijas instances tiesu noraidīt atbildētāja apelācijas sūdzību.

Motīvu daļa

[7] Izskatījusi lietu pēc būtības un novērtējusi lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar apelācijas sūdzību, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība un apelācijas sūdzība apmierināma daļēji.

Atbildētājs iesniedzis apelācijas sūdzību prasības apmierinātajā daļā, proti, par galvenā parāda 235,89 EUR, likumisko nokavējuma procentu 23,59 EUR par laiku no 2017.gada 11.oktobra līdz 2019.gada 27.jūnijam, parāda atgūšanas izdevumu 7,00 EUR un tiesas izdevumu, kā arī likumisko procentu par laiku līdz sprieduma izpildei, piedziņu.

Prasītāja pirmās instances tiesas spriedumu nav pārsūdzējusi, līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 203.panta otrajai daļai spriedums stājies spēkā daļā, ar kuru noraidīta prasība par izsniegtā aizdevuma piedziņu 29,93 EUR un likumisko procentu piedziņu 76,45 EUR par laiku no 2013.gada 2.oktobra līdz 2019.gada 27.jūnijam.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

[8.1] Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka apelācijas sūdzībā nav apstrīdēti šādi pirmās instances tiesas konstatētie fakti.

2013.gada 2.septembrī starp AS "MiniCredit" kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju noslēgts aizdevuma līgums Nr.2500105777, ar kuru aizdevēja apstiprināja un piešķīra atbildētājam aizdevumu 250 LVL jeb 355,72 EUR, atbilstoši līguma noteikumiem, kas ir ietverti Eiropas patēriņu kredīta standartinformācijā, aizdevuma atmaksas termiņš noteikts līdz 2013.gada 2.oktobrim.

Minētā summa izsniegta atbildētājam ar AS "MiniCredit" maksājuma uzdevumu par pārskaitījuma veikšanu atbildētājam 2013.gada 2.septembrī.

2013.gada 4.novembrī atbildētājs noslēdzis vienošanos Nr.V-10/191-0329 ar biedrību "Latvijas Nebanku Kreditētāju asociācija" (pēc nosaukuma maiņas "Latvijas Alternatīvo finanšu pakalpojumu asociācija") par parāda pakāpenisku atmaksu, iekļaujot tajā atbildētāja saistības 342,54 EUR jeb 487,39 EUR pret aizdevēju.

Minētā vienošanās izbeigta ar biedrības "Latvijas Alternatīvo finanšu pakalpojumu asociācija" 2017.gada 25.septembra paziņojumu, pamatojoties uz parāda atmaksas kārtības grafikā noteiktā termiņa pārkāpumiem.

2018.gada 30.novembrī starp aizdevēju kā cedentu un prasītāju kā cesionāru noslēgts cesijas līgums Nr.LLS/MC/1811-01, ar kuru prasītāja ieguva prasījuma tiesības uz atbildētāja saistībām ar visām blakus tiesībām un nākotnes prasījumiem. Par cesiju ir paziņots atbildētājam. Atbilstoši cesijas līguma pielikumā noteiktajam pamatparāds ir 234,44 EUR.

[8.2] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka prasītājai ir jābūt pieejamiem saņemto maksājumu dokumentiem, kā arī prasītājas aprēķinam/norādei par to, kādas summas novirzītas pamatparādam un kādas procentu maksājumiem.

Civillietu tiesas kolēģija norāda, ka lietas materiālos ir aprēķins saņemto summu ieskaitīšanu pamatparāda un procentu maksājumu segšanai no kura izriet, ka aizdevēja līdz 2013.gada 10.decembrim saņēmusi no atbildētāja maksājumu 11,81 LVL jeb 16,80 EUR apmērā, savukārt laikā no 2014.gada 10.janvāra līdz 2019.gada 27.jūnijam saņēmusi maksājumus kopsummā par 234,71 EUR. Līdz ar to kopējā saņemtā maksājumu summa ir 251,51 EUR.

[8.3] Atbildētājs iebilst prasījuma izvirzītā prasījuma pamatotībai, tas ir, ka prasītāja nav pierādījusi, ka saistībā ar vienošanos aizdevējai novirzīti 251,50 EUR.

Kā norādīts iepriekš, 2013.gada 4.novembrī atbildētājs noslēdzis vienošanos Nr.V-10/191-0329 ar biedrību "Latvijas Nebanku Kreditētāju asociācija" (pēc nosaukuma maiņas "Latvijas Alternatīvo finanšu pakalpojumu asociācija") par parāda pakāpenisku atmaksu. Vienošanā iekļautas atbildētāja saistības pret vairākiem kreditoriem, tajā skaitā saistības pret aizdevēju 342,54 EUR jeb 487,39 EUR apmērā.

Atbilstoši atbildētāja iesniegtajiem maksājuma uzdevumu dokumentiem, atbildētājs laikā no 2013.gada 15.decembra līdz 2017.gada 6.jūnijam biedrībai "Latvijas Nebanku Kreditētāju asociācija" ir veicis vairākus maksājumus, maksājuma mērķī norādot "v-10/191-0329", kopējā maksājumu summa 3178,20 EUR. Izvērtējot maksājumos norādīto mērķi, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka maksājumi veikti ar mērķi apmaksāt ar 2013.gada 4.novembra vienošanos uzņemtās saistības, tajā skaitā pret aizdevēju.

Saskaņā ar prasītājas iesniegto biedrības "Latvijas Alternatīvo finanšu pakalpojumu asociācija" 2019.gada 9.aprīļa vēstuli Nr.IZ-2019/06, laika periodā no 2013.gada oktobra līdz 2017.gada jūnijam, atbilstoši asociācijas izstrādātajiem noteikumiem, visi klienta veiktie maksājumi proporcionāli sadalīti starp klienta līgumā iekļautiem kreditoriem, attiecīgi, aizdevēja no katra klienta veiktā maksājuma saņēma 7,38 %, aizdevējai novirzīti 251,50 EUR.

Veicot matemātiskos aprēķinus, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka kopējā atbildētāja veikto maksājuma summa biedrībai "Latvijas Nebanku Kreditētāju asociācija" nepārsniedz 2013.gada 4.novembra vienošanā noteikto saistību kopējo apmēru pret visiem kreditoriem. Līdz ar to secināms, ka atbildētājs, pilnībā nepildot ar vienošanos uzņemtās saistības, nav pildījis arī ar vienošanos uzņemtās saistības pret aizdevēju, kas apstiprinās arī ar atbildētāja apelācijas sūdzībā norādīto, ka atbildētājs nav varējis pildīt saistības pilnā apmērā.

Tādējādi, lai arī atbildētājs apelācijas sūdzībā iebilst norādot, ka prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā šādiem iebildumiem, tas ir, ka saistībā ar vienošanos prasītājai jāpierāda, ka aizdevējai novirzīti 251,50 EUR, nav nozīmes strīda izšķiršanās pēc būtības, jo atbildētājs ar vienošanos uzņemtās saistības pret kreditoriem, tajā skaitā aizdevēju, grafikā noteiktajā termiņā nav pildījis, tāpēc atbildētāja iebildumi atstājami bez ievērības.

[8.4] Prasītāja prasība pamatota arī ar cesiju, kuras rezultātā prasītāja ir ieguvusi prasījuma tiesības.

No lietā iesniegtā cesijas līguma secināms, ka 2018.gada 30.novembrī starp aizdevēju un prasītāju noslēgts cesijas līgums, ar kuru prasītājai nodotas līgumiskās prasījuma tiesības. Cesijas līguma 1.3.apakšpunktā noteikts, ka prasījumi, kas izriet no aizdevumu līgumiem ir uzskaitīti Līguma 1.pielikumā.

Civillietu tiesas konstatē, ka cesijas līguma 1.pielikumā ir norādīti atbildētāja dati, aizdevuma līguma numurs un datums, pamatparāds 234,44 EUR un procenti 0,00 EUR.

Cesijas līguma 6.1.apakšpunktā noteikts, ka līgums ir stājies spēkā ar tā parakstīšanas brīdi.

Cesija pēc būtības ir kreditora maiņa saistībā. Civillikuma 1806.panta pirmajā daļa noteikts, ka Cesionārs gan neiegūst ar cesiju vairāk un lielākas tiesības, nekā bijušas cedentam, bet pats prasījums pāriet uz viņu ar visām pie tā piederīgām un cesijas brīdī jau pastāvošām tiesībām, pat arī tad, ja tās būtu pamatotas uz personīgu labvēlību pret cedentu, ciktāl par tām nav tieši noteikts izņēmums no šā noteikuma.

[8.5] Tiesību doktrīna norādīts, ka blakus prasījumi ir procenti, līgumsods, zaudējumi un tiesas izdevumi (skat. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.). Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga: Mans Īpašums, 1998, 194.lpp.).

[8.6] Izvērtējot ar cesijas līgumu nodotā atlikušā pamatparāda apmēru, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka saņemto summu ieskaitīšanas kārtība ir kļūdaina, jo attiecībā par saņemto summu novirzīšanu pamatparāda, procentu un līgumsoda maksājumu segšanai, nav ievērota Civillikuma 1843.pantā noteikta parāda dzēšanas secība.

[8.7] Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka sākotnējā ar aizdevuma līgumu izsniegtā aizdevuma summa atbildētājam ir 250 LVL jeb 355,72 EUR, savukārt, kā minēts iepriekš, aizdevēja no atbildētāja aizdevuma atmaksai kopumā saņēmusi 251,51 EUR.

No lietas materiālos esošā prasītājas iesniegtā aprēķina izriet, ka aizdevēja daļu no saņemtajiem (251,51 EUR) maksājumiem 117,10 EUR (11,81 LVL jeb 16,8 EUR + 100,30 EUR = 117,10 EUR) apmērā novirzījusi vispirms līgumsoda samaksai par periodu no 2014.gada 20.janvāra līdz 2014.gada 8.decembrim, savukārt 44,51 EUR (aprēķinā norādīti kā "Sam.procenti") novirzīti procentu samaksai par periodu no 2015.gada 9.janvāra līdz 2015.gada 14.septembrim, un tikai pēc tam atlikusī daļa 89,90 EUR novirzīta pamatparāda dzēšanai, tādējādi aprēķinā atlikušo aizdevuma summu nosakot 235,89 EUR.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka cesijas līgumā iepriekšminētajā kārtībā noteiktais atlikušā pamatparāda apmērs noteikts kļūdaini atbildētāja veiktos maksājumus vispirms ieskaitot aprēķinātā līgumsoda samaksai un tikai pēc tam pamatparāda samaksai, kas neatbilst Civillikuma 1843.pantā noteiktai parāda dzēšanas secībai. Līdz ar to ir pārskatāms arī ar cesiju nodotā pamatparāda apmērs.

[8.8] Likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 21.pantā noteikts, ka līgumiem, kuri noslēgti līdz 2013.gada 31.decembrim un kuros ietverts pienākums maksāt līgumsodu, ja šo līgumu darbība turpinās pēc 2014.gada 1.janvāra un līdz 2014.gada 31.decembrim par tiem nav celta prasība tiesā, ar 2015.gada 1.janvāri ir piemērojami grozījumi Civillikuma 1716., 1717. un 1722.pantā par līgumsoda noteikumiem un grozījumi Civillikuma 1843.pantā par parāda samaksas kārtību.

Tā kā aizdevuma līgums noslēgts 2013.gada 2.septembrī, tas darbojas atbilstoši aizdevuma līguma 13.1.apakšpunktā noteiktajam, tad ir secināms, ka aizdevuma līguma darbība turpinās pēc 2014.gada 1.janvāra. Tā kā prasība par no aizdevuma līguma izrietošo neizpildīto saistību izpildi tiesā ir celta 2019.gada 6.augustā, tad Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka lietā ir piemērojamas Civilprocesa likuma 1716., 1717. un 1722.panta normas par līgumsoda noteikumiem un grozījumi Civillikuma 1843.panta normās par parāda samaksas kārtību, kas ir stājušās spēkā 2014.gada 1.janvārī.

[8.9] Civillikuma 1843.pantā noteikta parāda dzēšanas secība. Ja kāds samaksā tikai daļu no sava parāda, tad viņa maksājumu vispirms ieskaita vēl nenomaksātos procentos, pēc tam kapitāla dzēšanai un tikai pēc tam līgumsoda dzēšanai, ja vien kreditors nav bijis ar mieru pieņemt maksājumu tieši tikai uz kapitāla rēķinu un par to kvitējis. Citāda vienošanās par līgumsoda dzēšanas kārtību nav spēkā.

[8.10] Ievērojot to, ka atbildētājs parāda dzēšanai ir samaksājis 251,51 EUR, Civillietu tiesas kolēģijai jānosaka pareiza parāda dzēšanas secība atbilstoši minētajai kārtībai. Lai to noteiktu, vispirms nepieciešams noskaidrot, vai prasība ir apmierināma daļā par procentu piedziņu.

[8.10.1] Atbilstoši prasītājas iesniegtajam parāda aprēķinam par samaksas kavējumu aprēķināti likumiskie 6 procenti gadā par periodu no 2013.gada 2.oktobra līdz 2019.gada 27.jūnijam kopā 2094 dienas 100,04 EUR apmērā.

Ievērojot Civillikuma 1843.pantu, Civillietu tiesas kolēģija secina, ka atbildētāja samaksātie 251,50 EUR aizdevuma atmaksai ir novirzāmi šādā kārtībā – 100,04 EUR likumisko 6 procentu gadā samaksai par periodu no 2014.gada 20.janvāra līdz 2019.gada 27.jūnijam, bet pamatparāda dzēšanai secīgi novirzāmi atlikušie 151,46 EUR. Līdz ar to atlikušais nesamaksātais aizdevums ir 204,26 EUR (251,50 - 100,04 = 151,46 un 355,72 – 151,46 = 204,26).

[8.10.2] Tādējādi Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka aizdevēja bija tiesīga cedēt prasītājai, savukārt prasītājai ir tiesisks pamats saskaņā ar 2018.gada 30.novembra cesijas līgumu piedzīt no atbildētāja pamatparādu apmērā, kas nepārsniedz neatmaksāto aizdevumu summu pēc likumisko procentu nomaksas, tas ir 204,26 EUR.

[8.11] Attiecībā par prasības pieteikumā norādītajiem un aprēķinātajiem likumiskajiem 6 procentiem gadā par periodu no 2014.gada 20.janvāra līdz 2019.gada 27.jūnijam 100,04 EUR, Civillietu tiesas kolēģija norāda, ka šo likumisko procentu samaksa 100,04 EUR vienreiz jau veikta, sedzot to ar aizdevējam ieskaitītajiem maksājumiem atbilstoši Civillikuma 1843.pantam. Tādejādi Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasītājs par vienu un to pašu periodu, proti no 2014.gada 20.janvāra līdz 2019.gada 27.jūnijam faktiski piemēro likumiskos nokavējuma procentus dubultā, ko nevar atzīt par labticīgu tiesību izmantošanu un prasība daļā par likumisko procentu piedziņu noraidāma.

[8.12] Attiecībā par līgumsodu Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka, lai arī atbildētājs pilnībā nav atmaksājis pamatparādu, tomēr konkrētajā gadījumā nav pamata noteikt līgumsodu, jo, lai arī ar aizdevuma līgumu (3.punktā) noteiktas tiesības aizdevējam piedzīt no atbildētāja līgumsodu 1% apmērā no kopējās kavētās maksājuma summas par katru kavējuma dienu, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka ar cesijas līgumu prasītājai nav nodots šāds prasījums, jo atbilstoši cesijas līguma pielikumam noteikts, ka procenti ir 0,00 EUR, līdz ar to cesionāram nav tiesību aprēķināt līgumsodu.

[8.13] Izvērtējot prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja izdevumus par paziņojuma par kavējuma sagatavošanu un izsniegšanu 7 EUR apmērā, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka aizdevuma līguma 10.4.apakšpunktā noteiktas tiesības aizdevējam piedzīt no atbildētāja izdevumus ne vairāk kā 5,00 LVL jeb 7,11 EUR, ja atbildētājam ir sūtīta vēstule parastā vai ierakstītā sūtījumā.

Vienlaikus Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka ar cesijas līgumu prasītājai nav nodots šāds prasījums, kā arī tas nav uzskatāms par blakus prasījumu. Civillietu tiesas kolēģija norāda, ka, tā kā uz cesionāru pāriet tikai prasījuma tiesība, bet ne tā līgumiskā attiecība, no kuras šī tiesība izriet, tad prasītāja nav tiesīga, atsaucoties uz aizdevuma līgumu, lūgt piedzīt izdevumus par atgādinājuma nosūtīšanu atbildētājam.

Vienlaikus Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka prasītāja ir norādījusi, ka 2019.gada 27.jūnijā ar pasta starpniecību prasītāja ir nosūtījusi atbildētājam paziņojumu par parādu.

No publiski pieejamās informācijas Patērētāju tiesību aizsardzības centra mājas lapā, secināms, ka atbilstoši Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma prasībām, prasītāja ir ārpustiesas parādu atgūšanas uzņēmums.

Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.2.apakšpunktā noteikts, ka parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam ir tiesības no parādnieka pieprasīt, lai tas atlīdzinātu pamatotus parāda atgūšanas izdevumus, kas atbilst šādam pieļaujamam apmēram, par rakstiska paziņojuma sagatavošanu un nosūtīšanu parādniekam, kurā sniegta informācija par parāda esību un aicinājums labprātīgi izpildīt kavētās maksājuma saistības, un par nepieciešamajām darbībām parādnieka faktiskās kontaktinformācijas noskaidrošanai, ja parādnieks nav sasniedzams, – kopā ne vairāk kā 7 EUR.

Ievērojot iepriekš minēto, Civillietu tiesas kolēģijas atzīst, ka, pamatojoties uz Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.panta pirmo daļu un Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punktu, ir pamats piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai parāda piedziņas (atgūšanas) izdevumus 7 EUR apmērā, ko likumdevējs ir atzinis par samērīgu izdevumu summu.

[8.14] Lai arī pirmās instances tiesa nav skatījusi prasījumu par ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumu 10,88 EUR piedziņu, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība par ar brīdinājuma izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu ir noraidāma.

Civillietu tiesas kolēģija norāda, ka ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi nav atzīstami par ar konkrētās lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem vai parādu materiālo tiesību izpratnē.

Civilprocesa likums neparedz samaksāto ar brīdinājuma izsniegšanu saistīto izdevumu atmaksu gadījumos, kad pieteikumā par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā izbeigta tiesvedība. No Civilprocesa likuma 406.^{6} panta izriet, ja pieteikums par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā atstāts bez izskatīšanas, vienīgi samaksātā valsts nodeva tiek ieskaitīta, ja prasību ceļ prasības tiesvedības kārtībā.

[8.15] Minēto apsvērumu dēļ Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa, apmierinot prasību daļā par pamatparāda 235,89 EUR, likumisko nokavējuma procentu 23,59 EUR par laiku no 2017.gada 11.oktobra līdz 2019.gada 27.jūnijam, lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus nav novērtējusi pareizi, tādēļ, ievērojot apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība ir apmierināma daļā par pamatparāda 204,26 EUR un izdevumu par ar paziņojuma par kavējuma sagatavošanu un izsniegšanu 7 EUR piedziņu, savukārt par pamatparāda daļu 31,63 EUR (235,89 – 204,26 = 31,63) un likumisko nokavējuma procentu 23,59 EUR par laiku no 2017.gada 11.oktobra līdz 2019.gada 27.jūnijam noraidāma.

[8.16] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai ir nosakāmas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no kopējās pamatparāda summas 211,26 EUR (204,26 + 7 = 211,26) par laiku līdz sprieduma izpildei, vienlaikus nosakot, ka saskaņā ar Civillikuma 1763.pantu procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[9] Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināma daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli apmierināmo prasījumu apmēram.

Lai gan apelācijas instances tiesa prasību izskata tās apmierinātajā daļā, kopumā prasība ir apmierināma daļēji un tiesas izdevumi ir aprēķināmi proporcionāli.

[9.1] No lietas materiāliem izriet, ka prasītāja samaksājusi valsts nodevu par prasības celšanu 70 EUR (64,45 EUR + 5,55 = 70).

Prasības kopējā summa ir 372,86 EUR. Prasības apmierinātā daļa – 211,26 EUR, kas proporcionāli kopējai prasības summai ir 56,66%, savukārt noraidītā daļa – 43,34%.

Ievērojot iepriekš minēto, no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram – 39,66 EUR (70 EUR x 56,66 %).

[9.2] Atbildētājs ir samaksājis valsts nodevu par apelācijas sūdzību 70 EUR, jo pārsūdzējis spriedumu prasības apmierinātajā daļā.

Līdz ar to no prasītājas atbildētāja labā piedzenami atbildētāja samaksātā valsts nodeva proporcionāli prasījuma daļai, kurā prasība noraidīta, tas ir 30,34 EUR (70 EUR x 43,34%).

[9.3] Lietas izskatīšanas laikā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi pirmajā instancē 2,69 EUR. Apelācijas instancē, ievērojot to, ka dokumenti nosūtīti elektroniski, ar lietas izskatīšu saistītie izdevumi nav.

Prasītāja ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 EUR, līdz ar to lietā nav radušies nesamaksāti ar lietas izskatīšanu saistīti izdevumi.

Ievērojot to, ka prasība apmierināta daļēji, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi proporcionāli prasības apmierinātajai prasības daļai, proti, 1,87 EUR (3,30 EUR x 56,66%).

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432., 440.^{11} un 440.^{12} pantu Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

apmierināt daļēji SIA "LLS", reģ.Nr.40002068686, vienkāršotās procedūras prasību pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "LLS", reģ.Nr.40002068686, galveno parādu 204,26 EUR (divi simti četri *euro* 26 centi) un izdevumu par ar paziņojuma par kavējuma sagatavošanu un izsniegšanu 7 EUR (septiņi *euro*), kopā 211,26 EUR (divi simti vienpadsmit *euro* 26 centi), kā arī valsts nodevu 39,66 EUR (trīsdesmit deviņi *euro* 66 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,87 EUR (viens *euro* 87 centi), kopā 41,53 EUR (četrdesmit viens *euro* 53 centi), samaksu veicot SIA "LLS", reģ.Nr.40002068686, kontā Nr.LV79HABA0551042786556, kas atvērts AS "Swedbank".

Noraidīt prasību par pamatparāda daļas 31,63 EUR (trīsdesmit viens *euro* 63 centi), likumisko nokavējuma procentu daļas 23,59 EUR (divdesmit trīs *euro* 59 centi) par laiku 2017.gada 11.oktobra līdz 2019.gada 27.jūnijam un par ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumu 10,88 EUR piedziņu.

Noteikt SIA "LLS", reģ.Nr.40002068686, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, 6% gadā no pamatparāda 211,26 EUR (divi simti vienpadsmit *euro* 26 centi), ievērojot Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Piedzīt no SIA "LLS", reģ.Nr.40002068686, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts nodevu 30,34 EUR (trīsdesmit *euro* 34 centi).

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese G.Ozoliņa

Tiesnese L.Pliča

Tiesnesis N.Riņķis